
Państwo Karola Wielkiego - cz. I

Państwo Karola Wielkiego

Po wielkiej wędrówce ludów na terenie Europy powstały liczne państwa germańskie. Jednym z nich było założone już w V wieku państwo Franków zjednoczone przez Chlodwiga. Ów władca, pochodzący z rodu Merowingów w 496 roku, w dość niejasnych okolicznościach przyjął chrzest z rąk św. Remigiusza. Wydarzenie to uznaje się za narodziny wczesnośredniowiecznej monarchii frankijskiej.

Ustrój państwa Franków nazywamy monarchią patrymonialną (najstarsza forma państwa feudalnego), co oznacza, że królestwo jest osobistą własnością monarchy, ten z kolei wybierany jest przez wojowników spośród przedstawicieli panującej dynastii - Merowingów. Rządy tego rodu nie należały do świątliwych. Już Chlodwig przed śmiercią podzielił państwo pomiędzy synów, czego efektem była decentralizacja władzy i przyszłe walki o zwierzchnictwo. Wobec nieudolności kolejnych królów ciężar władzy przeszedł stopniowo w ręce urzędników dworskich, z których największe znaczenie miał majordomus. Kiedy w 732 roku majordomus Karol Młot pokonał pod Poitiers (czyt. ‘płatje’) wojska arabskie, władza Merowingów była już tak słaba, że lada moment mogło dojść do zamachu stanu. Tak się w istocie stało i w roku 751 syn Karol Młota – Pepin Krótki zdeponizował prawowitego władcę i sam ogłosił się królem, dając panowanie dynastii Karolińskiej.

Pepin był zręcznym politykiem. Jako uzurpator musiał udowodnić swoje prawa do tytułu. W tym celu uzyskał poparcie papieża i dostał koronację z rąk św. Bonifacego, co było równoznaczne z religijnym usankcjonowaniem jego władzy. W zamian za to Pepin wspierał papieństwo w wojnie z Longobardami oraz utworzył w środkowej Italii Państwo Kościelne, podległe bezpośrednio następcy św. Piotra.

O ile Pepin był władcą wybitnym, o tyle jego syn i następca – Karol - był po prostu geniuszem. Karol wstąpił na tron w roku 768. Nowy monarcha prowadził politykę szerokiej ekspansji terytorialnej. W pierwszych latach swojego panowania kontynuował wojnę z Longobardami. W wyniku walk na Półwyspie Apenińskim wojska frankijskie podbiły Italię i zdobyte ziemie włączono do niedawno powstałego Państwa Kościelnego.

Jednocześnie Karol prowadził od 772 roku zwycięską wojnę z Sasami. Trwała trzydzieści lat i została zapamiętana, jako najbardziej krwawa i okrutna, a zarazem najbardziej zacięta z wszystkich wojen podjętych przez monarchę. Na wschodzie ekspansja Karola sięgnęła Panonii nad środkowym Dunajem, gdzie wojska karolińskie zmiotły z powierzchni ziemi państwo koczowniczych Awarów. Wyprawa przeciw Awarom, prócz zdobyczy terytorialnych przyniosła Karolowi niezwykle bogate łupy.

Władca prowadził też walki z Arabami na południowo-zachodnich wybrzeżach swojego patrymonium. Rezultatem było wydarcie Arabom części Hiszpanii i utworzenie na zdobytych terenach marchii hiszpańskiej. Właśnie z tą wojną wiąże się słynna postać hrabiego Rolanda, który przez wieki będzie niedościgłym wzorem dla wielu rycerzy.